

BESCHIKKING

op mer-aanmeldnotitie

Datum: 27 november 2025

Gemeente Berkelland

Zaaknummer 5.1.2e

De drijver van het agrarische bedrijf op het adres Den Borgweg 17 in Rekken is van plan om de varkens- en rundveehouderij te wijzigen. In deze beschikking worden alleen de wijzigingen beoordeeld waarvoor een omgevingsvergunning op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving voor de milieubelastende activiteit (mba) is vereist. Het gaat daarbij om de volgende wijzigingen: in stal 8 (vleesvarkens) wordt de nageschakelde techniek (luchtwater) gewijzigd. Hiervoor wordt een opslag (IBC) voor zwavelzuur en spuiwater gerealiseerd.

Voor dit project hebben wij op 8 mei 2025 een mededeling (hierna: aanmeldnotitie) ontvangen. In de aanmeldnotitie is informatie opgenomen waarmee het college van B&W beoordeelt of het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Als er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet het bedrijf een milieueffectrapport (laten) opstellen. De inhoud van een milieueffectrapport (MER)¹ wordt bij het besluit op de omgevingsvergunning betrokken. De omgevingsvergunning voor een of meerdere milieubelastende activiteiten moet worden aangevraagd om het project uit te voeren.

Het project gaat over het perceel kadastraal bekend als gemeente Eibergen, sectie M, nummers 718 en 720.

Besluit

Wij hebben de aanmeldnotitie beoordeeld volgens paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet (Ow) en hoofdstuk 11 (afdeling 11.2) van het Omgevingsbesluit (Ob). Wij besluiten dat voor dit project geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Onze procedurele en inhoudelijke overwegingen staan in achtereenvolgens bijlage 1 en 2.

Doetinchem, 27 november 2025

5.1.2e

n wethouders van Berkelland,

¹ In een milieueffectrapport (MER) worden alle milieugevolgen van een project duidelijk in beeld gebracht. Er wordt in een MER ook aandacht besteed aan andere mogelijkheden om het project uit te voeren.

Rechtsmiddelen

De aanmeldnotitie en het besluit hierop maken onderdeel uit van een procedure voor een omgevingsvergunning. Volgens de Algemene wet bestuursrecht (artikel 6:3) kan niemand rechtstreeks bezwaar maken of beroep instellen tegen het besluit op de aanmeldnotitie, tenzij iemand direct belanghebbende is. De belanghebbende moet dan wel rechtstreeks in zijn of haar belang getroffen worden. Als u het niet eens bent met het besluit op de aanmeldnotitie, dan heeft u de mogelijkheid om tijdens de procedure voor een omgevingsvergunning bezwaar te maken. Houd daarvoor de vermeldingen in het gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl) in de gaten.

BIJLAGE 1: PROCEDURELE ONDERDELEN

Beoordeling

In de Omgevingswet staat dat er een beoordeling moet plaatsvinden of een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben (artikel 16.43, eerste lid onder b Ow). Is dat het geval, dan is het opstellen van een milieueffectrapport nodig.

In dit besluit op de aanmeldnotitie beoordelen we alleen of het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben en of er daardoor redenen zijn om een MER op te stellen. Het besluit op de aanmeldnotitie is geen toestemming om het project ook uit te voeren. Daarvoor is een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit nodig. Verder vindt in deze beoordeling geen toets plaats of al of niet voldaan wordt aan de beste beschikbare technieken (BBT). Daar waar nodig sluiten wij als houvast aan bij de normen die in de (lokale) wet- en regelgeving zijn aangegeven. Deze normen geven namelijk een goed beeld over de te verwachten milieueffecten.

In sommige gevallen kan het gemeentebestuur een keuze maken (bestuurlijke afweging) om af te wijken van de algemene regels en normen. Dit is een keuze die pas gemaakt kan worden als de aanvraag omgevingsvergunning wordt beoordeeld. In dit besluit op de aanmeldnotitie wordt nog niet onderzocht of een bestuurlijke afweging nodig is. Er wordt, zoals eerder opgemerkt, alleen beoordeeld en besloten of een MER moet worden opgesteld.

De inhoudelijke beoordeling van de aanmeldnotitie staat in bijlage 2.

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag beoordeelt of er voor dit project aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn (artikel 16.43, lid 2 Ow). Het bevoegd gezag is het college van B&W, tenzij een ander bestuursorgaan is aangewezen (artikel 5.8 Ow). Dat laatste is hier niet het geval. Het college van B&W heeft de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) de opdracht gegeven een besluit op de aanmeldnotitie te nemen (mandaat).

Procedure

Wij hebben de Omgevingswet (paragraaf 16.4.2) gevolgd om tot dit besluit te komen.

BIJLAGE 2: INHOUDELIJKE BEOORDELING

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Wij hebben de aanmeldnotitie ontvangen als voorbereiding op een aanvraag voor een of meerdere vergunningplichtige mba's. Met behulp van de gegevens uit de aanmeldnotitie beoordelen we of er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn en besluiten we of wel of geen MER nodig is.

De aanmeldnotitie is opgesteld door ForFarmers in Lochem (gemachtigde), met datum mei 2025. De aanmeldnotitie bestaat uit de volgende onderdelen:

- 'project mer-beoordeling', datum: 8 mei 2025;
- plattegrondtekening met doorsneden en situatieschets, projectnummer 2024-035, datum: 20 juni 2005, laatst gewijzigd: 31 maart 2025.

1.2 Volledigheid aanmeldnotitie

De aanmeldnotitie is vormvrij, maar er zijn wel eisen voor wat betreft de inhoud daarvan. In het Omgevingsbesluit (Ob, artikel 11.10) is omschreven wat er in een aanmeldnotitie moet staan. In de aanmeldnotitie kan ook een opsomming zijn gemaakt van geplande maatregelen om mogelijk aanzienlijke milieueffecten te verminderen of te voorkomen. Wij hebben de aanmeldnotitie beoordeeld en we komen tot de conclusie dat de notitie voldoende informatie bevat om te beoordelen of het project aanzienlijke milieugevolgen kan hebben.

1.3 Beoordeling aanmeldnotitie

1.3.1 Algemeen toetsingskader

We moeten voor bepaalde projecten en de daarvoor benodigde besluiten vooraf beoordelen of er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn. Dit moet voor die projecten vóórdat een vergunning kan worden verleend (paragraaf 16.4.2 Ow). In bijlage V Ob staat waarvoor dat geldt.

Het project dat in de aanmeldnotitie is beschreven, gaat over een vergunningplichtige milieu-belastende activiteit dat in onderdeel A1 van bijlage V Ob is genoemd ('installatie voor intensieve veehouderij'). In kolom 2 van bijlage V staat in welke gevallen het maken van een MER verplicht is. Dit is het geval als er sprake is van een 'oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor een intensieve veehouderij' die gaat over het houden van meer dan:

- 85.000 plaatsen voor mesthoenders;
- 60.000 plaatsen voor hennen;
- 3.000 plaatsen voor mestvarkens, of;
- 900 plaatsen voor zeugen.

In alle andere gevallen is er bij een vergunningplichtige veehouderij geen mer-plicht, maar een mer-beoordelingsplicht bij een 'oprichting, wijziging of uitbreiding' van een installatie voor intensieve veehouderij (stal).

Dit project gaat over het wijzigen van een vergunningplichtige installatie² voor intensieve veehouderij, voor het houden van meer dan 50 vleesvarkens (mestvarkens) in twee afzonderlijke stallen (stal 7 en 8, zoals die op de plattegrondtekening behorend bij de aanmeldnotitie zijn aangegeven). De beoordeling van de aanmeldnotitie richt zich daarmee op deze stallen, met de daarbij behorende functioneel ondersteunende activiteiten.

---

² Een 'installatie' bestaat volgens jurisprudentie in dit geval uit een stal. Dit blijkt uit de toelichting van het Omgevingsbesluit (uit: [toelichting Omgevingsbesluit](#) (Staatsblad 2018, 290))

Voor dit project is er geen mer-plicht, omdat de 'oprichting, wijziging of uitbreiding' van een 'installatie voor een intensieve veehouderij' over minder dieren gaat dan in kolom 2 – 'minder dan 3.000 plaatsen voor mestvarkens' - van bijlage V Ob is genoemd. Er is wel een mer-beoordelingsplicht.

De beoordeling of de het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben - en of dus een MER nodig is - volgt hierna. De beoordeling gebeurt volgens wettelijke Europese regels (bijlage III van de EU-richtlijn milieueffectrapportage (2011/92/EU)). Deze regels gaan over:

1. de kenmerken van het project:
Bij de kenmerken van het project geven wij aandacht aan:
  - de grootte van het project en de samenhang met andere activiteiten in de omgeving;
  - het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en het ontstaan van afvalstoffen;
  - verontreiniging en overlast;
  - het risico van zware ongevallen en de risico's voor de menselijke gezondheid.
2. de plaats van het project:
Hierbij kijken we naar de kwetsbaarheid van het milieu in het gebied waar het project wordt uitgevoerd en gebieden waarop het project invloed kan hebben. Het gaat daarbij ondermeer over:
  - het bestaande grondgebruik;
  - beschermde gebieden en;
  - beschermingszones.
3. de kenmerken van mogelijke effecten:
De activiteiten waarover het project gaat, kan ongewenste gevolgen hebben voor het milieu. Hierbij moet we samen met de onder 1 en 2 genoemde punten rekening houden met:
  - het bereik van het nadelige effect (hoe groot is het gebied dat kan worden getroffen en hoe groot is de groep mensen die daarvan hinder ondervindt);
  - de invloed van het nadelige effect buiten de Nederlandse grens;
  - de kans dat het effect optreedt;
  - de duur van het effect, het aantal keren dat het effect kan voorkomen en of het effect ongedaan kan worden gemaakt.

Hieronder hebben we dit verder uitgewerkt.

1.3.2 Omgeving

Het bedrijf waar het project wordt uitgevoerd ligt in het buitengebied van de gemeente Berkelland, op ongeveer 1.300 meter ten oosten van de kern Rekken. In het 'Omgevingsplan gemeente Berkelland' (hierna: het omgevingsplan) is het project op genoemde locatie toegestaan.

Het bedrijf ligt niet in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied, een boringsvrije zone, een stiltegebied, een ammoniakbuffergebied of een ander gebied waarvoor specifieke regelgeving geldt waarmee wij rekening moeten houden.

1.3.3 Geldende situatie

Voor het bedrijf zijn eerder de onderstaande vergunningen verleend en/of meldingen gedaan:

- 3 april 2002:
een melding op grond van het Besluit mestbassins milieubeheer;
- 4 oktober 2005:
een revisievergunning milieu op grond van de Wet milieubeheer, kenmerk 5.1.2e ;
- 16 april 2009:
een revisievergunning milieu op grond van de Wet milieubeheer, kenmerk 5.1.2e
- 3 februari 2011:
een revisievergunning milieu op grond van de Wet milieubeheer, kenmerk 5.1.2e

Op grond van het overgangsrecht van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht naar de Omgevingswet zijn alle vergunningen en meldingen, met uitzondering van meldingen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), omgevingsvergunningen geworden.

Binnen het bedrijf mag volgens de verleende vergunningen/meldingen maximaal het volgende aantal dieren in de stallen 7 en 8 worden gehouden, in het daarbij aangegeven stalsysteem:

tabel 1: geldende situatie

stal	code huisvestings-systeem	diercategorie	omschrijving huisvestings-systeem	nummer systeem-beschrijving	aantal dieren	aanvullende techniek (code)	omschrijving aanvullende techniek	nummer aanvullende techniek	ammoniak-emissie (kg/jr)	geur-emissie (ou/sec.)	fijnstof-emissie (PM ₁₀) (g/jr)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	Overige huisvestingsystemen	n.v.t.	300	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	900,0	6.900,0	45.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	Overige huisvestingsystemen	n.v.t.	460	LW4.1	Biologisch luchtwassysteem met watergordijn	OW 2007.02	207,0	5.819,0	14.076,0
totaal					760				1.107,0	12.719,0	59.976,0

1.3.4 Voorgenomen activiteiten

Door middel van de aanmeldnotitie maakt het bedrijf bekend dat het van plan is om in stal 8 voor het houden van 460 vleesvarkens de nageschakelde techniek (luchtwasser) te wijzigen. Hiertoe worden de (bovendakse) emissiepunten anders geplaatst dan voorheen is vergund. Stal 7 wijzigt niet.

Door de gewijzigde toepassing van het luchtwassysteem van stal 8, worden in de nieuwe situatie de volgende dieren in de daarbij aangegeven stalsystemen gehouden:

tabel 2: situatie volgens aanmeldnotitie

stal	code huisvestings-systeem	diercategorie	omschrijving huisvestings-systeem	nummer systeem-beschrijving	aantal dieren	aanvullende techniek (code)	omschrijving aanvullende techniek	nummer aanvullende techniek	ammoniak-emissie (kg/jr)	geur-emissie (ou/sec.)	fijnstof-emissie (PM ₁₀) (g/jr)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	Overige huisvestingsystemen	n.v.t.	300	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	900,0	6.900,0	45.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	Overige huisvestingsystemen	n.v.t.	460	LW2.7	Chemisch luchtwassysteem	OW 2010.26	69,0	7.406,0	45.747,0
totaal					760				969,0	14.306,0	91.647,0

Verder worden ten behoeve van het luchtwassysteem zeven opslagsystemen (IBC's) voor de opslag van zwavelzuur (2 van 1.000 l) en spuiwater (5 van 1.000 l) geplaatst. En tenslotte wordt een aantal voersilo's verplaatst en wordt de vastemestopslag geoptimaliseerd.

1.3.5 Samenhang met andere activiteiten (cumulatieve en individuele effecten)

De plannen voor het wijzigen van milieubelastende activiteiten binnen het bedrijf hebben gevolgen voor de omgeving van het bedrijf. Deze effecten kunnen met name gaan over geur, ammoniakemissie, luchtkwaliteit (fijnstof), geluid en bodem. Vanwege de afstand verwachten wij geen effecten buiten de landsgrenzen.

We beoordelen ook de gezamenlijke effecten met andere (veehouderij)bedrijven. Dit zijn de cumulatieve effecten. De effecten kunnen zich vooral voordoen bij de emissie van geur. Ook de emissie van stikstofverbindingen (ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxiden (NO_x)) en fijnstof kunnen hiervoor van belang zijn.

Geur

Geur kan belangrijke negatieve effecten hebben voor de omgeving. Die effecten kunnen het opstellen van een MER nodig maken. Om een indruk te krijgen van de geureffecten, moeten we de geureffecten van de nieuwe activiteiten op de omgeving bepalen. Dit moet voor de

veehouderij zelf waar de wijziging plaatsvindt (voorgrondbelasting) en de combinatie met de geurbelasting van omliggende intensieve veehouderijen (achtergrondbelasting).

Individueel effect geur (voorgrondbelasting)

Geur verspreidt zich in de omgeving via emissiepunten van de stallen. Voor het berekenen van de verspreiding van geur uit veehouderijen (geurbelasting) bestaan er meet- en rekenregels die worden gebruikt voor de beoordeling van een aanvraag om omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit. Om te bepalen of er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, gebruiken we diezelfde rekenregels als basis. Die rekenregels zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van de Omgevingsregeling. Voor de bepaling van de geurbelasting betekent dat dat we gebruik maken van het rekenprogramma 'V-Stacks vergunning'.

Het rekenprogramma V-Stacks vergunning (releaseversie: juli 2020; hierna: V-Stacks) kan alleen gebruikt worden voor diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren³ gelden. Die omrekeningsfactoren staan in bijlage V van de Or. Deze geurbelasting wordt uitgedrukt in aantal odourunits per kubieke meter lucht ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$).

Voor de diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld, kunnen we de geurbelasting niet berekenen. Voor deze diercategorieën geldt dat er over het algemeen beperkte geurhinder plaatsvindt. Het aanhouden van een minimale afstand tot geurgevoelige objecten is dan ook een waarborg tegen geuroverlast. Buiten de minimale afstand is geur dat afkomstig is van deze diersoorten vrijwel niet waarneembaar.

De hiervóór bedoelde afstanden zijn vaste afstanden die in het omgevingsplan zijn vastgelegd. Wij gaan er vanuit dat er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten als aan die afstanden wordt voldaan. De afstanden worden gemeten van het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal tot de gevel van een geurgevoelig object.

Tenslotte geldt voor alle veehouderijen dat we minimale vaste afstanden aanhouden van de stalgevel tot de gevel van het dichtstbijzijnde geurgevoelige object. Voor deze gevel-tot-gevel-afstanden zijn ook normen in het omgevingsplan vastgelegd. Net als bij de vaste afstanden vanaf emissiepunten, gaan wij er ook hier vanuit dat er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten als aan deze gevel-tot-gevel-afstanden, zoals in het omgevingsplan is bedoeld, wordt voldaan.

Samengevat gaat het over de volgende geurnormen en afstanden:

tabel 3: geurnormen en afstanden omgevingsplan

ligging geurgevoelig object	geurnorm ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) ¹⁾	minimumafstand (m) ²⁾	gevel-tot-gevel-afstand (m) ³⁾
binnen bebouwde kom	6	100	50
buiten bebouwde kom	14	50	25

¹⁾ In de Omgevingsregeling zijn geuremissiefactoren opgenomen voor rundvee (cat. HA3, HA5)), schapen, geiten, varkens en pluimvee. Voor deze dieren gelden de geurnormen uit deze kolom. Deze geurnormen gelden niet voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een andere veehouderij of voor voormalige bedrijfswoningen die na 19 maart 2000 geen deel meer uitmaken van een andere veehouderij. Deze geurnormen gelden ook niet voor woningen en andere geurgevoelige objecten die zijn gebouwd in het kader van 'functieverandering', zoals bedoeld in het omgevingsplan (artikel 22.100) en tijdelijke woningen die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn opgericht.

²⁾ Voor rundvee (cat. HA1, HA2, HA4 en HA6), konijnen en paarden gelden geen geuremissienormen. De afstanden uit deze kolom worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt, tot de gevel van een gevoelig object. De afstanden voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom uit deze kolom, gelden ook voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een andere veehouderij of voor

³⁾De geuremissiefactor staat voor de geuruitstoot per dier, uitgedrukt in het aantal odourunits per seconde. Die geuremissiefactor verschilt per diercategorie en per stalsysteem.

voormalige bedrijfswoningen die na 19 maart 2000 geen deel meer uitmaken van een andere veehouderij, en voor woningen of gevoelige objecten die zijn gerealiseerd in het kader van 'functieverandering' zoals bedoeld in het omgevingsplan. (artikel 22.100)

- ³⁾ Minimum afstand voor alle veehouderijtypen, gemeten vanaf de gevel van het dichtstbijzijnde dierenverblijf tot de gevel van een geurgevoelig object. (artikel 22.103 omgevingsplan)

Tabel 4 geeft een overzicht van de dier- en stalgegevens van de geldende situatie voor de stallen 7 en 8 ('geldende situatie'):

tabel 4: dier- en stalgegevens geldende situatie

stal	code huisvestings-systeem	diercategorie	aantal dieren	geuremissie (ou _E /sec./dr)	aanvullende techniek (code)	reductie% geur	geuremissie (ou _E /sec.)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	300	23	n.v.t.	0	6.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	460	23	LW4.1	45	5.819,0
totaal			760				12.719,0

Die dieren en huisvestingssystemen waarop het project zich volgens de aanmeldnotitie richt (de stallen 7 en 8) staan in onderstaande tabel.

tabel 5: dier- en stalgegevens volgens aanmeldnotitie

stal	code huisvestings-systeem	diercategorie	aantal dieren	geuremissie (ou _E /sec./dr)	aanvullende techniek (code)	reductie% geur	geuremissie (ou _E /sec.)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	300	23	n.v.t.	0	6.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	460	23	LW2.7	30	7.406,0
totaal			760				14.306,0

Vergelijking van deze tabellen laat zien dat de geuremissie toeneemt. Verder blijkt uit de plattegrondtekening dat de emissiepunten wijzigen ten opzichte van de geldende vergunning. In onderstaande tabel staan de resultaten van de geurberekening met V-Stacks volgens de geldende situatie:

tabel 6: geurbelasting in situatie volgens de geldende situatie:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
4	Den Borgweg 18	248 070	457 176	14,0	3,1
5	Den Borgweg 16/16a	247 933	457 116	14,0	1,7
6	Den Borgweg 15/15a	247 846	457 167	14,0	1,8
7	Leemweg 8	247 792	457 452	14,0	1,9
8	Oldenkotseweg 1/1a	248 237	457 653	14,0	4,9
9	Oldenkotseweg 3	248 401	457 627	14,0	2,8
10	Woerden 1	246 791	457 135	6,0	0,2

In tabel 7 is de geurbelasting weergegeven in aanmeldnotitie ('nieuwe situatie'):

tabel 7: geurbelasting in situatie volgens nieuwe situatie:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
4	Den Borgweg 18	248 070	457 176	14,0	2,6
5	Den Borgweg 16/16a	247 933	457 116	14,0	1,5
6	Den Borgweg 15/15a	247 846	457 167	14,0	1,6
7	Leemweg 8	247 792	457 452	14,0	1,5
8	Oldenkotseweg 1/1a	248 237	457 653	14,0	3,6
9	Oldenkotseweg 3	248 401	457 627	14,0	2,2
10	Woerden 1	246 791	457 135	6,0	0,2

Vergelijking van deze tabellen laat zien dat ondanks een kleine toename van de geuremissie in de stal, de geurbelasting op alle geurgevoelige objecten afneemt, of op zijn minst gelijk blijft. Dit komt door het toepassen van een andere luchtwassertechniek, in samenhang met de wijziging van emissiepunten bij stal 8.

In de 'Handreiking geurhinder en veehouderij' wordt een verband gelegd tussen de voorgrondbelasting en de kans op geurhinder. Dat staat in onderstaande tabel (tabel 8). Verder staat in die tabel het waardeoordeel van het RIVM voor wat betreft het leefklimaat:

tabel 8:

Voorgrondbelasting geur (ou _E /m ³)	mogelijke kans op geurhinder (%)	beoordeling leefklimaat (RIVM)
1 - 1,4	< 5	zeer goed
1,5 - 3	5 - 10	goed
4 - 6	10 - 15	redelijk goed
7 - 10	15 - 20	matig
10 - 14	20 - 25	tamelijk matig
14 - 18	25 - 30	slecht
19 - 25	30 - 35	zeer slecht
25 - 32	35 - 40	extreem slecht

Uit de resultaten van de berekening blijkt dat de hoogste (maatgevende) geurbelasting op het dichtstbijzijnde geurgevoelig object (Oldenkotseweg 1-1a) 4,9 ou_E/m³ bedraagt in de geldende situatie. Dit komt volgens bovenstaande tabel overeen met een 'redelijk goed' leefklimaat. De geurbelasting op dit adres neemt als gevolg van de plannen af met 1,3 ou_E/m³ en wordt 3,6 ou_E/m³. Met die afname van wordt het leefklimaat volgens het RIVM 'goed'.

De minimale afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf van het bedrijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object (Den Borgweg 19 in Rekken) bedraagt ongeveer 65 meter. Dit geurgevoelige object ligt buiten de bebouwde kom. Deze afstand blijft ongewijzigd en voldoet aan de minimale afstanden (tabel 3, vierde kolom).

Cumulatief effect geur (achtergrondbelasting)

Als het project een toename van de geuremissie tot gevolg heeft, en er zijn in de directe omgeving andere veehouderijen aanwezig waar dieren worden gehouden waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld, dan moeten we beoordelen of die toename aanzienlijke milieueffecten op de omgeving kan hebben in relatie tot de geuremissie van die andere bedrijven.

Vergelijking van de tabellen 6 en 7 laat zien dat er sprake is van een afname van de geurbelasting op de omgeving. Een afname is altijd positief voor de omgeving en leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten. Het verder beoordelen van het cumulatieve effect van geur is daarom niet nodig.

Naast de wijziging van het dierenverblijf (stal 8) als geurbron, kunnen ook andere geurbronnen in samenhang met de geur uit dierenverblijven tot aanzienlijke milieueffecten leiden. Hierbij kan hierbij gaan over de opslag van vaste mest. De opslag van vaste mest wordt slecht enkele meters verplaatst.

Gelet op de afstanden tot geurgevoelige objecten en de geringe geuremissie, verwachten wij niet dat de mestopslag tot aanzienlijke milieueffecten leidt.

Gelet op bovenstaande overwegingen over het aspect geur, komen wij tot de conclusie dat er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten als het project wordt uitgevoerd. Er is dan ook voor wat betreft dit aspect geen reden om een MER te laten opstellen.

Ammoniak (en andere stikstofverbindingen)

Cumulatief effect

Er zijn in Nederland natuurgebieden (Natura 2000-gebieden) aangewezen die extra beschermd moeten worden tegen de depositie van stikstof. Gedeputeerde Staten van de provincie (GS) zijn voor een Natura 2000-activiteit bevoegd gezag en verlenen daarvoor de toestemmingen. Dit kan door het verlenen van een losse omgevingsvergunning door GS voor die activiteit. Maar dat kan ook door middel van een 'instemming' als onderdeel van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten door de gemeente.

Ammoniak (NH_3) uit stallen is één van de bronnen van stikstof (stikstofverbinding). Vervoersbewegingen binnen het bedrijf kunnen ook een bron van stikstof (NO_x) zijn. Net zoals het gebruik van een (hout)kachel. De depositie van stikstofverbindingen kan aanzienlijke milieueffecten tot gevolg hebben voor Natura 2000-gebieden. Die effecten kunnen het opstellen van een MER nodig maken.

Om te beoordelen of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten moeten we inzicht hebben in de depositie-effecten die door de nieuwe activiteiten (nieuwe of gewijzigde mba's) van het bedrijf worden veroorzaakt.

Initiatiefnemer geeft in de aanmeldnotitie door middel van een berekening met AeriesCalculator aan dat er een afname van depositie plaatsvindt ten opzichte van de referentiesituatie⁴. Die afname (grootste afname) bedraagt 0,07 mol/ha/jaar. (NB: die afname is inclusief de voorgenomen uitbreiding van het jongvee met 22 stuks. Die uitbreiding is niet vergunningplichtig, maar meldingsplichtig op grond van het Bal. De uitbreiding van jongvee is daarom

---

⁴ kortgezegd: de situatie volgens de natuurvergunning of - als die er niet is - de situatie volgens de omgevingsvergunning (milieu) op het moment van aanwijzing van het Natura 2000-gebied.

niet in deze beoordeling van de aanmeldnotitie meegenomen. Maar feit is wel dat dit is meegenomen in de berekening met AeriusCalculator).

Toch is het mogelijk dat in een later stadium externe saldering moet worden ingezet om depositiedoelen te halen. Of dat nodig is, is afhankelijk van wetgeving en jurisprudentie op het moment van het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit.

Het is, voor wat betreft de depositie van stikstofverbindingen op Natura 2000-gebieden, dan ook niet aannemelijk dat er sprake is van aanzienlijke milieueffecten die het opstellen van een MER nodig maakt.

Gelet op bovenstaande overwegingen over het aspect ammoniak, komen wij tot de conclusie dat er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten als het project wordt uitgevoerd. Er is dan ook voor wat betreft dit aspect geen reden om een MER te laten opstellen.

Fijnstof en luchtkwaliteit

De kwaliteit van lucht is belangrijk voor de omgeving. Wij beoordelen of het project aanzienlijke milieueffecten voor de luchtkwaliteit heeft.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn omgevingswaarden opgenomen in de vorm van hoogste toelaatbare concentraties voor een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau (artikel 2.3 tot en met 2.7 Bkl). De omgevingswaarden hebben betrekking op fijnstof en de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, fijnstof, benzeen, lood, koolmonoxide en ozon.

Voor veehouderijen is fijnstof het meest van invloed op de luchtkwaliteit. Fijnstof (PM_{10}) bestaat uit zwevende deeltjes in de lucht die kleiner zijn dan 10 micrometer. Fijnstof kan bij een bepaalde concentratie schadelijk zijn voor de gezondheid. In bijlage V van het Bkl zijn voor de meeste huisvestingssystemen voor dieren vastgestelde emissiewaarden voor fijnstof opgenomen. Daarmee kan de totale uitstoot van PM_{10} worden berekend.

Voor het berekenen van de concentratie van nóg kleinere deeltjes dan PM_{10} , namelijk deeltjes van 2,5 micrometer of kleiner ($PM_{2,5}$), zijn nog niet van alle huisvestingssystemen de emissiefactoren bekend. Tot die tijd sluiten we bij de beoordeling van $PM_{2,5}$ aan bij een publicatie van het Planbureau voor de Leefomgeving⁵. De conclusie daarin luidt dat wanneer aan de norm voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de norm voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

De stoffen stikstofdioxide en stikstofoxide (NO_x) komen voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, benzeen, lood, koolmonoxide en ozon) zijn in het algemeen niet relevant bij een veehouderij en leiden niet tot aanzienlijke milieueffecten. De laatste groep van stoffen laten we hier daarom buiten beschouwing.

Tabel 9 geeft een overzicht van de fijnstofemissie van de stallen waarop het project zich richt (wijziging fijnstofemissie vleesvarkens) in de geldende situatie.

---

⁵ "Attainability of $PM_{2,5}$ air quality standards, situation for the Netherlands in a European context", Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009

tabel 9: fijnstof geldende situatie

stal	code huisvestings- systeem	diercategorie	aantal dieren	fijnstof- emissie (PM ₁₀) (g/dr/jr)	aanvullende techniek (code)	reductie% fijnstof (PM ₁₀)	fijnstof- emissie (PM ₁₀) (g/jr)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	300	153	n.v.t.	0	45.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	460	153	LW4.1	80	14.076,0
totaal			760				59.976,0

Onderstaande tabel geeft de situatie weer van de emissie van fijnstof van het project (nieuwe situatie).

tabel 10: fijnstof nieuwe situatie

stal	code huisvestings- systeem	diercategorie	aantal dieren	fijnstof- emissie (PM ₁₀) (g/dr/jr)	aanvullende techniek (code)	reductie% fijnstof (PM ₁₀)	fijnstof- emissie (PM ₁₀) (g/jr)
7	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	300	153	n.v.t.	0	45.900,0
8	HD5.100	vleesvarkens van 25 kg en meer/opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan 7 maanden/opfokzeugen van 25 kg en meer	460	153	LW2.7	35	45.747,0
totaal			760				91.647,0

In de Wet milieubeheer (Wm) zijn grenswaarden opgenomen voor PM₁₀ ter bescherming van de gezondheid van de mens (voorschrift 4.1 van bijlage 2 Wm). Deze waarden komen overeen met de omgevingswaarden voor PM₁₀ uit het Bkl (artikel 2.5, eerste lid Bkl). Het gaat daarbij om de volgende waarden:

- 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 microgram per kubieke meter (µg/Nm³) voor PM₁₀, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden
- jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/Nm³ voor PM₁₀

Wij gaan er vanuit dat, wanneer aan deze waarden wordt voldaan, er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten.

De fijnstofemissie in de geldende situatie bedraagt 59.976 gram per jaar. In de nieuwe situatie is dit 91.647 gram per jaar. Door het uitvoeren van het project neemt de fijnstofemissie toe met 31.671 gram per jaar.

Uit de verspreidingsberekening voor fijnstof, uitgevoerd met het rekenmodel van GeoMilieu, versie V2025⁶ blijkt, dat deze beperkte toename van de fijnstofemissie van geringe invloed is op de hierboven genoemde waarden uit het Bkl. Onderstaande tabellen laten

⁶ Dit rekenmodel voldoet aan de 'standaard rekenmethode luchtkwaliteit 3' (SRM3), zoals bedoeld in bijlage XIXa van de Omgevingsregeling

achtereenvolgens de resultaten zien van de verspreidingsberekening zijn van de geldende situatie en de situatie volgens de aanmeldnotitie (nieuwe situatie).

tabel 11: Toetsing aan grenswaarden op maatgevend punt (Woerden 1 Rekken) in geldende situatie:

stof	parameter	grenswaarde	rekenresultaat
PM ₁₀	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	13,5 µg/m ³
PM ₁₀	aantal overschrijdingen per jaar van het 24-uurgemiddelde van de waarde 50 µg/m ³	35 dagen	6,0 dagen

tabel 12: Toetsing aan grenswaarden op maatgevend punt (Woerden 1 Rekken) in nieuwe situatie

stof	parameter	grenswaarde	rekenresultaat
PM ₁₀	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	13,5 µg/m ³
PM ₁₀	aantal overschrijdingen per jaar van het 24-uurgemiddelde van de waarde 50 µg/m ³	35 dagen	6,0 dagen

Uit de berekening blijkt dat de grenswaarden niet worden overschreden. Verder blijkt uit de berekening dat voor het adres Den Borgweg 19 Rekken het aantal overschrijdingen per jaar toeneemt van 6,1 naar 6,2. Dat ligt nog steeds ver onder de limiet van 35 dagen per jaar. Bovendien blijkt dat wordt voldaan aan de advieswaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor fijnstof (PM₁₀) van 15 µg/m³. Omdat met deze waarden een vergunning niet geweigerd zou worden en omdat de luchtkwaliteit in de Achterhoek relatief goed is, zijn wij van mening dat ondanks een toename van de emissie van fijnstof, er geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten. Voor het aspect fijnstof hoeft geen MER te worden opgesteld.

Geluid

Of er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn beoordelen we aan de hand van de ligging van het bedrijf, de normen uit het omgevingsplan, de eventueel geldende maatwerkvoorschriften en/of het geluidbeleid van de gemeente. De geluidnormen van het omgevingsplan zorgen ervoor dat de negatieve effecten op de omgeving door geluid beperkt blijven. Dit geheel geeft ons daarom inzicht of er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn.

Met betrekking tot de vergunningplichtige mba beoordelen we of de gewijzigde emissiepunten met onderliggende ventilatoren leiden tot aanzienlijke milieueffecten.

Uit een indicatieve berekening van geluid van de gewijzigde emissiepunten op stal 8 blijkt dat er nauwelijks of geen gevolgen zijn voor de productie van geluid ten opzichte van de vergunde situatie.

Wij verwachten dat het bedrijf (nog steeds) kan voldoen aan de geluidnormen die nu al voor het bedrijf gelden.

Het aspect 'geluid' zal geen aanzienlijke milieueffecten hebben waarvoor het opstellen van een MER nodig is.

Bodem

De wijzigingen van het project die in de aanmeldnotitie zijn genoemd, hebben betrekking op activiteiten die bodembedreigend zijn. Het gaat daarbij om de opslag van zwavelzuur en spuiwater.

Om de bodem te beschermen, zijn in hoofdstuk 4 van het Bal voorschriften opgenomen. Die voorschriften zijn erop gericht om de bodem zoveel mogelijk te beschermen. De bodem wordt door het naleven van die voorschriften voldoende beschermd voor de voorgenomen bodembedreigende activiteiten. Daardoor verwachten wij geen aanzienlijke milieueffecten als gevolg van het uitoefenen van de bodembedreigende activiteiten. Het opstellen van een MER is daarom voor het aspect 'bodem' niet nodig.

Gezondheid

Een project kan ook de gezondheid van de mens aantasten. Naast de hiervoor beoordeelde gezondheidseffecten van ammoniak, geur, fijnstof, geluid en bodem, kunnen ook emissies

van endotoxinen en micro-organismen⁷ gevolgen hebben voor de gezondheid. Voor endotoxinen en zoönosen zijn er geen landelijke regels opgesteld. Maar als de gemeente in het omgevingsplan voorschriften heeft opgenomen die zijn gericht op het voorkomen van gezondheidseffecten, dan moeten we daarmee rekening houden. De gemeente Berkelland heeft in het omgevingsplan geen voorschriften opgenomen met betrekking tot 'gezondheid'.

In stal 8 wordt gebruik gemaakt van een gecombineerde luchtwasser. Zo'n luchtwasser vermindert de uitstoot van ammoniak, geur en fijnstof. Ook de uitstoot van of endotoxinen en micro-organismen wordt door het gebruik van een gecombineerde luchtwasser zeer sterk verminderd.

De conclusie voor het aspect 'gezondheid' is dat er door de aangegeven wijzigingen geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn. Het opstellen van een MER is daarom voor het aspect 'gezondheid' niet nodig.

Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's van activiteiten voor de omgeving. Risico's zijn er door het gebruik, de opslag of het transport van gevaarlijke stoffen.

In het Bal zijn op het gebied van externe veiligheid regels opgenomen voor burgers en bedrijven. Het omgevingsplan bevat regels om personen in gebouwen te beschermen tegen risicovolle activiteiten. In het omgevingsplan zijn verder regels opgenomen om schade aan de gebouwen en schade aan het milieu te beperken bij een ongeval als gevolg van een risicovolle activiteit.

De risico's bij dit bedrijf zijn klein.

Binnen het bedrijf worden gevaarlijke stoffen opgeslagen en gebruikt. Het gaat daarbij om de het gebruik van zwavelzuur in de chemische luchtwasinstallaties van stal 8. Het gebruik van zwavelzuur is een nieuwe activiteit ten opzichte van de vergunde activiteiten die in de vergunning van 9 februari 2011 zijn vastgelegd. In de nieuwe situatie wordt een IBC met een inhoud van 1.000 liter zwavelzuur aangesloten op de installatie. Deze toename van het gebruik van zwavelzuur is echter zo klein dat er niet of nauwelijks risico voor de omgeving bestaat, zolang voldaan wordt aan de regels die gelden voor het gebruik, de opslag en het transport van die stoffen.

Naast de opslag van gevaarlijke stoffen vinden er verder binnen het bedrijf geen risicovolle activiteiten plaats. De risico's van dit bedrijf zijn en blijven klein, ook al worden de voorgenoemen wijzigingen doorgevoerd. Aanzienlijke milieueffecten op het gebied van externe veiligheid zijn dan ook uitgesloten. Er is in dit geval daarom ook geen reden om een MER te eisen.

Overige aspecten

Het gebruik van energie en water, het ontstaan van afval en afvalwater en het vervoer (transport) kan ook tot aanzienlijke milieueffecten leiden.

Hierboven hebben we al de effecten van de gewijzigde (ventilatie) systeem op stal 8 beoordeeld.

Er worden energiebesparende maatregelen uitgevoerd. Het energieverbruik is normaal voor een vergelijkbaar bedrijf.

(Grond)water wordt hoofdzakelijk gebruikt voor de luchtwasser, drinkwater voor het vee en voor schoonmaak- en reiniging. Er zijn binnen het bedrijf geen installaties aanwezig die zorgen voor een extra hoog (grond)waterverbruik. Het verbruik van water staat in verhouding tot wat je bij een normale praktijk mag verwachten.

---

⁷

- endotoxinen: celwandresten van bepaalde bacteriën die zich met stof uit stallen, of via mesthandelingen kunnen verspreiden en die kunnen leiden tot luchtwegirritatie of ontstekingsreacties;
- micro-organismen: antibioticaresistente bacteriën (zoals veegerelateerde MRSA) en zoönosen (ziekteverwekkers afkomstig van dieren).

Het afval dat in het bedrijf vrijkomt bestaat met vooral uit spuiwater en kadavers. Gelet op de hoeveelheid en de samenstelling, zal het project voor dit aspect niet leiden tot aanzienlijke milieueffecten.

Bovenstaande aspecten leiden niet tot de noodzaak van het opstellen van een MER.

2. CONCLUSIE

Er is een aanmeldnotitie opgesteld voor een project bij het agrarisch bedrijf met rundvee en vleesvarkens op het adres Den Borgweg 17 in Rekken. Het project gaat (samengevat) over het wijzigen van stal 8 (vleesvarkens). In deze stal wordt de aanvullende techniek (luchtwasser) gewijzigd van een biologische luchtwasser naar een chemische luchtwasser. Hiervoor wordt een opslag (IBC) voor zwavelzuur en spuiwater gerealiseerd.

De aanmeldnotitie is opgesteld als voorbereiding voor een aanvraag omgevingsvergunning voor een of meerdere milieubelastende activiteiten. De aanmeldnotitie bevat genoeg informatie om te beoordelen of het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben en de vraag te beantwoorden of wel of niet een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

We hebben hierboven de mogelijke milieueffecten op de (leef)omgeving van het bedrijf beoordeeld. Wij komen daarbij tot de volgende conclusies:

1. Gelet op voorgenomen activiteiten, in samenhang met de locatie van die voorgenomen activiteiten, zijn er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten;
2. Voor het uit te voeren project hoeft geen milieueffectrapport te worden opgesteld.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 5